

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 7 marca 2024 r.

Poz. 1555

Wojewoda Lubelski

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131. 79 .2024 WOJEWODY LUBELSKIEGO

z dnia 5 marca 2024 r.

**stwierdzające nieważność uchwały Nr XLV/562/2024 Rady Gminy Kurów z dnia 8 lutego 2024r.
w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności
zwierząt w Gminie Kurów na rok 2024.**

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLV/562/2024 Rady Gminy Kurów z dnia 8 lutego 2024r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w Gminie Kurów na rok 2024.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XLV/562/2024 została doręczona organowi nadzoru w dniu 12 lutego 2024r.

Działając na podstawie art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580, ze zm.) Rada Gminy przyjęła przedmiotową uchwałę program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kurów.

Zgodnie z art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt, rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1 tej ustawy, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;

8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt (ust. 2).

Program, o którym mowa w ust. 1, może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie oraz plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają (ust. 3 i 3a).

Realizacja zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 3-6, może zostać powierzona podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt (ust. 4).

Program, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Koszty realizacji programu ponosi gmina (ust. 5).

Przytoczone przepisy ustawy określają obligatoryjne (ust. 2 i ust. 5) oraz fakultatywne (ust. 3 i ust. 3a) elementy uchwalanego przez radę gminy programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

W aktualnym orzecznictwie sądów administracyjnych przyjmuje się, że uchwała podejmowana na podstawie art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt stanowi akt prawa miejscowego, zawiera bowiem - obok postanowień indywidualno-konkretnych - postanowienia o charakterze generalno-abstrakcyjnym (por. np. wyrok NSA z dnia 12 października 2016 r., II OSK 3245/16).

Zdaniem organu nadzoru przyjęty przez Radę Gminy Kurów gminny program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Kurów nie wypełnia zakresu przekazanego do uregulowania przez ustawodawcę w art. 11a ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie zwierząt.

Z art. 11a ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie zwierząt wynika m.in. konieczność zawarcia w programie uregulowań dotyczących zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt.

Z informacji uzyskanych przez organ nadzoru w ramach przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego w przedmiotowej sprawie wynika, że wskazane w uchwale Nr XLV/562/2024 schronisko dla bezdomnych zwierząt w miejscowości Strzelce 108, 28-220 Oleśnica, zostało wykreślone z rejestru podmiotów nadzorowanych.

W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego Powiatowy Lekarz Weterynarii w Staszowie pismem z dnia 20 lutego 2024r., znak: CZ.0133.6.2024, przedłożył organowi nadzoru kopię decyzji nr 16/2024 z dnia 4 października 2023r., znak: CZ.533.2.3.2023. Mocą tej decyzji Powiatowy Lekarz Weterynarii w Staszowie zakazał Panu Jarosławowi Dudzikowi prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą P.H.U Jarosław Dudzik, ul. Kielecka 19, Cedzyna, 25-900 Kielce, prowadzenia działalności nadzorowanej - schroniska dla zwierząt, Strzelce 108, 28-220 Oleśnica, oraz skreślił w/w podmiot z rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną. Powiatowy Lekarz Weterynarii nadał przedmiotowej decyzji rygor natychmiastowej wykonalności. Decyzją nr 18.2023 z dnia 29 listopada 2023r., znak: CZ.912.10. 2023, Świętokrzyski Wojewódzki Lekarz Weterynarii w Kielcach utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję z dnia 4 października 2023r.

Zgodnie z art. 4 pkt 25 ustawy o ochronie zwierząt, ilekroć w ustawie jest mowa o „schronisku dla zwierząt” - rozumie się przez to miejsce przeznaczone do opieki nad zwierzętami domowymi spełniające warunki określone w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1075).

Przepisy ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt precyzyjnie określają wymagania dla podejmowania i prowadzenia działalności nadzorowanej - w tym także - prowadzenia schronisk dla zwierząt (rozdział 2 ustawy).

W myśl art. 5 tej ustawy, podjęcie działalności nadzorowanej, w zakresie prowadzenia schroniska dla zwierząt jest dozwolone po uprzednim zgłoszeniu, w formie pisemnej, zamiaru jego prowadzenia właściwemu miejscowo powiatowemu lekarzowi weterynarii, a następnie po uzyskaniu pozytywnej decyzji tego organu w zakresie spełniania wymagań weterynaryjnych określonych dla prowadzenia tego rodzaju działalności.

Powiatowy lekarz weterynarii przy wydawaniu ww. decyzji nadaje również weterynaryjny numer identyfikacyjny podmiotowi lub poszczególnym obiektom budowlanym lub miejscom, w których ma być prowadzona działalność nadzorowana, lub osobom wykonującym określone czynności w ramach tej działalności.

Jednocześnie, powiatowy lekarz weterynarii prowadzi rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną na obszarze jego właściwości, w omawianym zakresie (art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt).

Wymagania weterynaryjne dla prowadzenia schronisk dla zwierząt, rozumiane, jako miejsca przeznaczone do opieki nad zwierzętami domowymi, określone zostały w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (Dz. U. z 2022r., poz. 175). Regulacja wykonawcza poprzez treść przepisów w niej zamieszczonych jednoznacznie wskazuje, że dla prawodawcy zasadnicze znaczenie mają warunki bytowe i higieniczno-sanitarne, jakie powinno zapewnić miejsce przeznaczone do opieki nad zwierzętami domowymi.

Przywołane wyżej regulacje prawne w zakresie ochrony zwierząt bezdomnych przewidują reżim normatywny dotyczący zasad prowadzenia i działalności schronisk dla bezdomnych zwierząt. Jak już wskazano, prowadzenie schronisk dla zwierząt stanowi działalność nadzorowaną. Oznacza to konieczność poddania takiej działalności nadzorowi sanitarnemu służb weterynaryjnych. Co więcej naruszenie tych norm umożliwi interwencję służb weterynaryjnych, włącznie z zakazem prowadzenia takiej działalności.

Wykreślenie schroniska dla zwierząt w miejscowości Strzelce 108, 28-220 Oleśnica, z rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, spowodowało, że wskazane w uchwale Rady Gminy schronisko przestało legalnie funkcjonować. W ten sposób podmiot prowadzący to schronisko został pozbawiony możliwości prowadzenia działalności związanej z realizacją zadań określonych w programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

W konsekwencji należy stwierdzić, że wskazując w uchwale Nr XLV/562/2024 schronisko wykreślone z rejestru podmiotów nadzorowanych Gmina Kurów nie zrealizowała obowiązku ustawowego w zakresie zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 13 marca 2013 r., sygn. akt II OSK 37/13, podkreślił, że *regulacje art. 11a ustawy muszą być interpretowane m.in. w nawiązaniu do przepisu art. 11 ust. 3 tej ustawy. Wskazany przepis stanowi, że zabrania się odławiania zwierząt bezdomnych bez zapewnienia im miejsca w schronisku dla zwierząt, chyba że zwierzę stwarza poważne zagrożenie dla ludzi lub innych zwierząt. Już z tego przepisu wynika, że dla zrealizowania zadań gminy w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami konieczne jest m.in. zapewnienie takim zwierzętom, w razie ich odławiania, miejsca w schronisku. Wymóg "zapewnienia" bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt może być spełniony tylko w sytuacji gdy takie schronisko już na tym etapie uchwalania programu istnieje i jest to schronisko konkretne, jednoznacznie oznaczone. Tak oznaczonemu schronisku można w programie powierzyć realizowanie określonych w art. 11a ust. 2 pkt 3-6 zadań. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi powinien zawierać (ustawa stanowi, że program "obejmuje") elementy wskazane w art. 11a ust. 2 pkt 1-8 oraz, fakultatywnie, elementy określone w ust. 3 i 4 tegoż artykułu.*

Uchwała Nr XLV/562/2024 nie wypełnia delegacji wynikającej z art. 11a ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie zwierząt gdyż przyjęty program, wbrew obowiązkowi wynikającemu z ww. przepisu, nie zapewnia bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt w rozumieniu przywołanych wyżej przepisów ustawowych. Za realizację obowiązku wynikającego z art. 11a ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie zwierząt nie można bowiem uznać wskazania w uchwale podmiotu wykreślonego z rejestru podmiotów nadzorowanych.

Pominięcie przez radę gminy wymienionych w ustawie obligatoryjnych elementów programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt skutkuje brakiem pełnej realizacji upoważnienia ustawowego i ma istotny wpływ na ocenę zgodności z prawem podjętego aktu. Rada obowiązana jest bowiem przestrzegać zakresu upoważnienia, udzielonego jej przez ustawę. Niewyczerpanie zakresu przedmiotowego przekazanego przez ustawodawcę do uregulowania w drodze uchwały stanowi zaś istotne naruszenie prawa skutkujące nieważnością uchwały w całości.

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XLV/562/2024 jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Kurów
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Kurów